

Emnekode	SPED4010
Emnenavn	Vitenskapsteori, forskningsmetode og statistikk
Studiepoeng	20
Studieprogram	Master i spesialpedagogikk
Semester og studieår semester	Høst 2022
Eksamensform	Hjemmeeksamen i metode, vitenskapsteori og forskningsetikk (3 dager)
Karakterskala	A-F
Emneansvarlig	Astrid Marie Jorde Sandsør
Eksamensdato	5.-7. desember 2022

Kort om emnet

Emnet gir en innføring i

- vitenskapsteoretiske forutsetninger for spesialpedagogisk forskning og profesjonsutøvelse
- slutningsformer og kausalitetsforståelse, inkludert deduksjon, induksjon og forholdet mellom teori og empiri
- kvantitative og kvalitative studieformer, herunder innsamling, bearbeiding og tolking av data
- informantrekruttering, personvern og forskningsetikk
- forskningsrapportering og forskningsformidling

Hva lærer du?

Etter å ha gjennomført emnet skal du ha tilegnet deg følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskaper

- du får innsikt i vitenskapsteoretiske, metodologiske og forskningsetiske spørsmål som angår spesialpedagogisk forskning.
- du får kunnskap om forskjellige kvalitative og kvantitative forskningsmetoder, og om statistiske metoder og verktøy

Ferdigheter

- du får ferdighet i å vurdere hvilke metoder som egner seg til å løse ulike spesialpedagogiske forskningsproblemer
- du får utviklet et teoretisk, metodologisk og praktisk grunnlag for å arbeide selvstendig med masteroppgaven

Generell kompetanse

- du får kompetanse til å analysere og vurdere spesialpedagogisk forskning på et vitenskapsteoretisk og metodologisk grunnlag
- du får kompetanse til å utarbeide en spesialpedagogisk masteroppgave

Mer spesifikt om oppgaven, gjennomføring og vurderingskriterier (utdrag fra informasjonssiden)

Tid til disposisjon:

Eksamen leveres ut 5. desember 2022 kl. 09.00 og må leveres inn senest den 7. desember 2022 kl. 15.00.

Oppgavesettet:

Oppgavesettet består av 2 oppgaver og begge oppgavene skal besvares.

Besvarelsen:

Eksamen skal besvares **individuellt**. Den samlede besvarelsen skal ikke overstige 3500 ord, eksklusiv forside, litteraturliste. Henvis til metodelitteratur underveis i teksten når du begrunner dine valg og påstander, for eksempel (de Vaus, 2014), evt. (de Vaus, 2014, s. 51) ved bruk av sitater. Det er også tillatt å referere til forelesninger, for eksempel (Tateo, 03.09.21). Fullstendig oversikt over referanser du bruker, settes opp i en litteraturliste til slutt. Du skal følge reglene fra American Psychological Association (APA-stilen <https://sokogskriv.no/referansestiler/apa-7th.html>). Sett deg inn i retningslinjer for kildebruk og fusk <https://www.uio.no/studier/eksamen/fusk/> UiO bruker plagiatskontroll for å avdekke avskrift i innleveringer. Dette sjekker svar opp mot internett, ulike tekstdatabaser og andre oppgaveinnleveringer.

Du skal ikke skrive navn på besvarelsen. Kandidatnummer blir satt på besvarelsen automatisk når den lastes opp i Inspira.

Besvarelsen skrives på eget tekstbehandlingsprogram og lastes opp i Inspira som pdf-fil. Besvarelsene på oppgave 1 og 2 leveres som én pdf-fil. Innlevering i Inspira stenger 7. desember presis kl. 15.00. De som har fått forlenget tid finner detaljer om dette i Studentweb, og kan levere til en senere frist.

Vurdering:

Det anvendes en gradert karakterskala fra A til F, med A som beste karakter og F for ikke bestått. De ulike oppgavene vektet i den totale vurderingen: Oppgave 1 og 2 teller hver 1/2 på karakteren. Likevel må begge oppgavene bestås (tilfredsstille minimumskrav) for at eksamen skal bli vurdert til bestått.

Generelle kriterier som blir vektlagt i den samlede vurderingen er:

- a. Problemforståelse
- b. Innsikt i og bruk av sentrale metodologiske begreper
- c. Faglig begrunnelse for skisserte valg
- d. Systematisk fremstilling og struktur
- e. Bruk av kilder på en etterrettelig måte

Selve oppgaveteksten

Felles for begge oppgavene

Du skal lage en skisse til et forskningsdesign i hver oppgave, et kvantitativt forskningsdesign i oppgave 1 og et kvalitativt forskningsdesign i oppgave 2. Vedlagt er tre artikler til inspirasjon for valg av tema/problemstilling. Du skal ta utgangspunkt i artiklens hovedtema eller i en problemstilling eller påstand som fremsettes i artiklene. Det er tillat å bruke samme tema som utgangspunkt for begge oppgavene.

1. Strengths, Pitfalls, and Potential in Norway's Approach to Special Education
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1053451220963088>
2. Skoleansattes erfaringer og utfordringer i møte mellom regelverk og pedagogisk praksis
<https://www.utdanningsnytt.no/fagartikkel-forskningsartikkel-lovverk/skoleansattes-erfaringer-og-utfordringer-i-mote-mellom-regelverk-og-pedagogisk-praksis/339750>

Oppgave 1 – Kvantitative forskningsdesign og metoder (vektes 1/2)

Du skal designe og beskrive et kvantitativt forskningsprosjekt fra begynnelse til slutt. Komponentene i prosjektet må beskrives på en slik måte at prosjektet fremstår som relevant, konsistent, gjennomførbart og tilgjengelig for evaluering.

Oppgave 2 – Kvalitative forskningsdesign og metoder (vektes 1/2)

Du skal designe og beskrive et kvalitativt forskningsprosjekt fra begynnelse til slutt. Komponentene i prosjektet må beskrives på en slik måte at prosjektet fremstår som relevant, konsistent, gjennomførbart og tilgjengelig for evaluering.

Om vurdering av de spesifikke oppgavene

Oppgave 1 – Kvantitative forskningsdesign og metoder (vektes 1/2)

Oppgaven er relativt åpen, og kandidaten kan selv velge tema eller problemstilling for sitt forskningsprosjekt så lenge det er relatert til en av de vedlagte tekstene, tolket i vid forstand. Før øvrig kan følgende komponenter være med i besvarelsen:

- En kort beskrivelse av konteksten for studien.
- Begrunnelse for studien: Studien bør kunne gi ny innsikt.
- Mål og/eller problemstilling og/eller forskningsspørsmål og/eller hypoteser. Disse bør til en viss grad begrunnes i teori og tidligere forskning, dvs. studien bør ha mål om å fylle et hull i eksisterende kunnskap.
- Det bør redegjøres for utvalg og utvalgsmetode. Utvalg bør begrunnes ut fra både problemstillingen, metodiske kriterier og eventuelt pragmatiske hensyn.
- Valg av variabler og målinger, bør begrunnes.
- En realistisk beskrivelse av hvordan datainnsamlingen skal gjennomføres.
- Redegjørelse for databehandling og analyser – bør begrunnes.
- En kort redegjørelse for hvordan analyser og resultater kan besvare problemstilling/forskingsspørsmål og eventuelle hypoteser.
- Redegjørelse for tiltak som skal ivareta forskningsetiske prinsipper og forsvarlig håndtering av personopplysninger.
- En diskusjon av studiens kvalitet og begrensinger, herunder en diskusjon av relevante validitetsformer.
- En diskusjon av hvordan studien bidrar med ny kunnskap (og hva den ikke kan si noe om), samt implikasjoner for praksis og videre forskning.

Oppgavespesifikke vurderingskriterier

- Troverdighet i begrunnelsen for studien
- Konsistens mellom valg av problemstilling, designelementer (type studie) og metoder for datainnsamling og dataanalyse.
- Hvorvidt den skisserte datainnsamlingsmetoden er realistisk og praktisk gjennomførbar.
- Hvorvidt de valgte målingene eller variablene er adekvate for å besvare problemstilling og forskningsspørsmål.
- Hvorvidt de skisserte analysene er adekvate for å besvare problemstilling, forskningsspørsmål og hypoteser.
- At besvarelsen skisserer relevante tiltak knyttet til forskningsetikk og behandling av personopplysninger.
- At diskusjonen av studiens styrker og begrensninger er nyansert og presist fremstilt og faglig begrunnet i metodisk litteratur.

Kandidatene avlegger en egen eksamen i statistikk, men det er likevel en klar styrke om kandidatene demonstrerer forståelse for og bruk av relevant statistikk i det skisserte forskningsdesignet.

Hovedlitteratur (annen relevant litteratur kan også benyttes):

Forskningsmetoder

De Vaus, D. (2014). *Surveys in Social Research* (6 ed.). Routledge. Kap. 4, 7 + ss. 66-81.

Lund, T. (Red). (2002). *Innføring i forskningsmetodologi*. Fagbokforlaget.

Statistikk

Navarro, D. J. and Foxcroft, D. R. (2019). *Learning statistics with jamovi: a tutorial for psychology students and other beginners*. Gratis E-bok:

<https://www.learnstatswithjamovi.com/>

Cox, D. R., & Efron, B. (2017). Statistical thinking for 21st century scientists. *Science advances*, 3(6), e1700768. Gratis E-bok:

<https://statstinking21.github.io/statstinking21-core-site/>

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). London: Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9781315456539>

Huntington-Klein, N. (2021). *The effect: An introduction to research design and causality*. Chapman and Hall/CRC.

<https://theeffectbook.net/>

John, O. P., & Benet-Martínez, V. (2000). Measurement: Reliability, construct validation, and scale construction. *Handbook of research methods in social and personality psychology*.

[https://www.researchgate.net/profile/Veronica-](https://www.researchgate.net/profile/Veronica-Benet/publication/232498571_MeasurementReliability_construct_validation_and_scale_const)

[Benet/publication/232498571_MeasurementReliability_construct_validation_and_scale_const/links/02bfe512de8d72d795000000/MeasurementReliability-construct-validation-and-scale-construction.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Veronica-Benet/publication/232498571_MeasurementReliability_construct_validation_and_scale_const/links/02bfe512de8d72d795000000/MeasurementReliability-construct-validation-and-scale-construction.pdf)

Kazdin, A. E. (1995). Preparing and evaluating research reports. *Psychological assessment*, 7(3), 228.

<https://psycnet.apa.org/record/1996-93313-001>

Diener, E., Northcott, R., Zyphur, M. J., & West, S. G. (2022). Beyond experiments. *Perspectives on Psychological Science*, 17456916211037670.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/17456916211037670>

Cook, T. D., Campbell, D. T., & Shadish, W. (2002). *Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference* (pp. 103-134). Boston: Houghton Mifflin.

<https://www.alnap.org/system/files/content/resource/files/main/147.pdf>

Etikk

NESH (2019). *Guidelines for Research Ethics in the Social Sciences, Humanities, Law and Theology* (2019). The National Committee for Research Ethics in the Social Sciences and the Humanities.

<https://www.forskningsetikk.no/en/guidelines/social-sciences-humanities-law-and-theology/guidelines-for-research-ethics-in-the-social-sciences-humanities-law-and-theology/>

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). London: Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9781315456539>

Meloni, F., Vanthuyne, K., & Rousseau, C. (2015). Towards a relational ethics: Rethinking ethics, agency and dependency in research with children and youth. *Anthropological Theory*, 15(1), 106-123. <https://doi.org/10.1177/1463499614565945>

Freeman, M. (2019). Heeding the face of the other: A case study in relational ethics. *Human Arenas*, 2(4), 416-432. <https://link.springer.com/article/10.1007/s42087-019-00078-6>

Spesielt relevante forelesninger

Forelesninger av Falck, Sengul Inal, Sandsør og Protopapas.

Se: <https://www.uio.no/studier/emner/uv/isp/SPED4010/h22/timeplan/index.html#FOR>

Oppgave 2 – Kvalitative forskningsdesign og metoder (vektes 1/2)

Oppgaven er relativt åpen, og kandidaten kan selv velge tema eller problemstilling for sitt forskningsprosjekt så lenge det er relatert til en av de vedlagte tekstene. Det forventes imidlertid at det gis en kort begrunnelse for valget. Før øvrig kan følgende komponenter være med i besvarelsen:

- Litteraturgjennomgang. Den bør være kort, men tilstrekkelig omfattende til at forskningsspørsmålet plasseres i forhold til kunnskapsstatus, kunnskapsbehov, perspektiv og rammeverk.
- En forklaring av forskningsspørsmålet og forskningskontekst. Det bør forklares hva slags kunnskap som kan besvare spørsmålet. Det er også viktig at forskningsspørsmålet er innsiktsfullt og kan med fordel gi et ikke-konvensjonelt perspektiv.
- En redegjørelse, eventuelt drøfting av metodevalg og tilhørende utforming av studien, herunder tidsperspektiv og den virkelige feltkonteksten.
- De valgte metodene må være tilstrekkelig til å gå i dybden spørsmålet. Alle metoder, fra observasjon til kunstbaserte er tillatt. Kreativitet og nytenkning i valg av metoder er en merverdi.
- Kriterier og prosedyrer for hvordan data er valgt ut.
- Eksempler på data, fiktivt eller reelt (er ikke obligatorisk).
- En forklaring av hvordan data skal behandles og analyseres, herunder klargjøring av hvordan data skal lagres og hva som er analyseenhet. Det kan gis eksempler på transkripsjon og koding.
- En forklaring av hypotetiske hovedfunn/resultater hvordan disse kan besvare problemstillingen. Presentasjon av ekte/falske datasett er ikke obligatorisk. Det kan også bare være en kort forklaring på hvordan funnene forventes å bli utledet av dataene.
- En drøfting av studiens styrker og begrensninger.
- En kort diskusjon om etikk, ikke bare med hensyn til personvern, men også om mulige skader på deltakerne, maktforhold, spørsmål som mangfold, etnisitet og kjønn og hvordan forskeren forholder seg etisk til studien, f.eks. med hensyn til sårbare grupper og problematikk knyttet til personvern og databehandling.
- En diskusjon om hvordan studien bidrar med ny kunnskap (og hva den ikke kan si noe om), samt implikasjoner for praksis og videre forskning.

Oppgavespesifikke vurderingskriterier

- Troverdighet i begrunnelsen for studien
- Konsistens mellom valg av problemstilling, designelementer (type studie) og metoder for datainnsamling og dataanalyse.
- Hvorvidt den skisserte datainnsamlingsmetoden er realistisk og praktisk gjennomførbar.
- At beskrivelsene av databehandling og analyser er tilstrekkelig detaljert og forståelig.

- Hvorvidt de skisserte analysene er adekvate for å besvare problemstilling og forskningsspørsmål.
- At besvarelsen skisserer relevante tiltak knyttet til forskningsetikk og behandling av personopplysninger.
- At diskusjonen av studiens styrker og begrensninger er nyansert og presist fremstilt og faglig begrunnet i metodisk litteratur.
- Kreativitet og nyteknisk bør belønnes.

Hovedlitteratur (annen relevant litteratur kan også benyttes):

Aurini, Janice & Heath, Melanie & Howells, Stephanie. (2022). *The How To of Qualitative Research* Second Edition.

https://us.sagepub.com/en-us/nam/the-how-to-of-qualitative-research/book268515?gclid=Cj0KCQIA7bucBhCeARIsAIOwr--CsdbEycnNK0dOJuPQaigIb-bvFtfYQyisqaaZPRZ3gwVntt2Pv4IaAmsjEALw_wcB

Garvis, S. (2017). Arts-based research with young children across health and education. In *The Palgrave Handbook of Global Arts Education* (pp. 461-473). Palgrave Macmillan, London.

https://link.springer.com/chapter/10.1057/978-1-137-55585-4_28

Vandecasteele, M., De Schauwer, E., Blockmans, I., & Van Hove, G. (2021). Re-touche: Re-Stitching Fissures Through Affect in Families with a Family Member who is Labelled as Disabled. *Art/Research International: A Transdisciplinary Journal*, 6(2), 478-504.

<https://www.erudit.org/en/journals/ari/1900-v1-n1-ari06418/1081994ar/abstract/>

Yi-Frazier, J. P., Cochrane, K., Mitrovich, C., Pascual, M., Buscaino, E., Eaton, L., ... & Malik, F. (2015). Using Instagram as a modified application of photovoice for storytelling and sharing in adolescents with type 1 diabetes. *Qualitative health research*, 25(10), 1372-1382.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1049732315583282>

O'Connor, C., & Joffe, H. (2020). Intercoder reliability in qualitative research: debates and practical guidelines. *International journal of qualitative methods*, 19, 1609406919899220.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1609406919899220>

Etikk

NESH (2019). *Guidelines for Research Ethics in the Social Sciences, Humanities, Law and Theology* (2019). The National Committee for Research Ethics in the Social Sciences and the Humanities.

<https://www.forskningsetikk.no/en/guidelines/social-sciences-humanities-law-and-theology/guidelines-for-research-ethics-in-the-social-sciences-humanities-law-and-theology/>

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). London: Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9781315456539>

Meloni, F., Vanthuyne, K., & Rousseau, C. (2015). Towards a relational ethics: Rethinking ethics, agency and dependency in research with children and youth. *Anthropological Theory*, 15(1), 106-123. <https://doi.org/10.1177/1463499614565945>

Freeman, M. (2019). Heeding the face of the other: A case study in relational ethics. *Human Arenas*, 2(4), 416-432. <https://link.springer.com/article/10.1007/s42087-019-00078-6>

Spesielt relevante forelesninger

Forelesninger av Tateo.

Se: <https://www.uio.no/studier/emner/uv/isp/SPED4010/h22/timeplan/index.html#FOR>

Tilleggsinformasjon som gjelder begge oppgavene

- Studentene har fått beskjed om at de kan velge å skrive jeg/vi/prosjektet osv., så dette skal ikke påvirke vurderingen.
- Studentene har fått beskjed om at de kan legge opp til et prosjekt som tilsvarer et masterprosjekt eller utvide til å være et større forskningsprosjekt. Vi anbefalte på eksamensforberedende forelesning at det burde være på ca. et år i så fall. Dette står allikevel ikke spesifisert i eksamensoppgaven. Studentene skal ikke vurderes negativt/positivt basert på om de har valgt kort eller lengre horisont. I forhold til gjennomførbarhet skal oppgaven vurderes ut ifra rammene de selv har valgt.
- Studentene har fått beskjed om at de skal ta utgangspunkt i en av artiklene til hver oppgave. De kan velge samme artikkel til begge oppgavene. På eksamensforeberedende forelesning fikk de beskjed om at dette kan handle om å bli inspirert av artikkelen. Studentene skal med andre ord ikke trekkes for å ha valgt et tema som er inspirert av artikkelen i vid forstand.
- Det er valgfritt for studentene å bruke UiO malen og å ha innholdsfortegnelse.
- I og med at studentene kan velge samme tema til både kvalitativ og kvantitativ del, så kan det hende introduksjonene ligner. Hver oppgave skal vurderes selvstendig og det er dermed ikke et problem om det er tilfellet.

Graden av hvor godt kriteriene er nådd avgjør karakter (jfr. karakterskalaen til UH-sektoren)

Fagspesifikke

karakterkriterier Karakter

A

Generell beskrivelse

Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Kandidaten viser særlig god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.

Fagspesifikk beskrivelse

Kandidaten viser høyt kunnskapsnivå og særdeles god forståelse for metodologiske problemer, metodefagets formål og anvendelse. Kandidaten viser særdeles god evne til på en kritisk og reflektert måte anvende begreper, teorier og empirisk kunnskap til å løse metodologiske problemstillinger. Framstillingen er godt strukturert, klart resonnerende og argumentativ, og det er korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.

B

Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.

Kandidaten viser god forståelse for metodologiske problemer, metodefagets formål og anvendelse. Kandidaten viser god evne til på en selvstendig måte å anvende begreper, teorier og empirisk kunnskap til å løse metodologiske problemstillinger. Framstillingen er strukturert, resonnerende og argumentativ, og det er korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.

C

Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene

Kandidaten viser forståelse for metodologiske problemer, metodefagets formål og anvendelse. Kandidaten viser evne til å anvende begreper og teorier til å løse metodologiske problemstillinger. Besvarelse viser noen svakheter når det gjelder struktur, presisjon i begrepsbruk og evne til analytisk anvendelse av metodekunnskap.

D	<p>En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.</p>	<p>Kandidaten kan gjøre rede for noen sentrale begreper og teorier og til en viss grad anvende disse til å løse metodologiske problemstillinger. Kandidaten viser ujevne kunnskaper og begrenset faglig selvstendighet. Besvarelsen preges av svak struktur, gjengivelse av litteraturen, og liten grad av selvstendig refleksjon, samt upresis og til dels feilaktig begrepsbruk.</p>
E	<p>Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.</p>	<p>Kandidaten viser noe kunnskap om metodologiske begreper og teorier, men har manglende oversikt over metodefaget og evner bare delvis å løse metodologiske problemer. Begreper og teorier er til dels feilaktig gjengitt, og det et minimum av refleksjon knyttet til metodologiske problemstillinger. Besvarelsen mangler struktur. Prestasjonen er tilstrekkelig og innfrir minimumskravene sett i forhold til emnets læringsmål, men heller ikke mer.</p>
F	<p>Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.</p>	<p>Kandidaten har kun svært overflatisk oversikt og viser store hull i kunnskapen om emnets sentrale temaer. Prestasjonen oppfyller ikke minimumskravene i forhold til emnets læringsmål, verken teoretisk eller empirisk.</p>